

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ

Βαρκελώνη, 15 Μαρτίου 2002
(τοπική ώρα 23.00)

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ο Πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης, μετά το δείπνο των αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων, ενημερώνοντας τους δημοσιογράφους, είπε τα εξής:

«Σήμερα το βράδυ στο δείπνο συζητήθηκαν θέματα εξωτερικής πολιτικής.

Το πρώτο και κύριο θέμα ήταν το θέμα της Μέσης Ανατολής και για αυτό θα σας μιλήσει μετά ο κ. Παπανδρέου. Ελήφθη μια απόφαση και υπάρχει ένα κείμενο.

Το δεύτερο θέμα που συζητήθηκε ήταν το θέμα του ESDP. Οπως θυμάστε, η Ελλάδα είχε προτείνει να παρουσιάσει τη θέση της στη σημερινή Σύνοδο Κορυφής σχετικά με το ESDP και πράγματι αυτό έγινε στην αρχή αυτής της συζήτησης.

Εξέφρασα την ετοιμότητα της χώρας μας να συνεργαστεί εποικοδομητικά με την Προεδρία, δηλαδή, μέσα στα θεσμικά πλαίσια και σύμφωνα με τις ισχύουσες διαδικασίες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, προκειμένου να εξευρεθεί λύση στο θέμα που έχει δημιουργηθεί, όσον αφορά τη συνεργασία μεταξύ Ε.Ε. και NATO, σχετικά με την κοινή ευρωπαϊκή πολιτική ασφάλειας και άμυνας (ΚΕΠΑΑ).

Εμείς έχουμε την άποψη ότι **το θέμα αυτό δεν αφορά κάποια διμερή διαφορά, ανάμεσα στην Ελλάδα και σε άλλη χώρα.** Το θέμα αυτό είναι ένα γενικότερο θέμα: Πώς ρυθμίζονται οι σχέσεις μεταξύ Ε.Ε. και NATO, πώς ρυθμίζονται οι σχέσεις μεταξύ μελών της Ε.Ε., τα οποία είναι και μέλη του NATO και μελών του NATO που δεν είναι μέλη της Ε.Ε.

Στην παρέμβασή μου είχα την ευκαιρία να υπογραμμίσω ότι:

1. Οποια λύση και να δοθεί πρέπει να είναι σύμφωνη με τις προηγούμενες αποφάσεις των Ευρωπαϊκών Συμβουλίων και να βασίζεται πάνω στις αρχές, οι οποίες ισχύουν για τη λειτουργία της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής ασφάλειας και άμυνας (ΚΕΠΑΑ). Δηλαδή, πρέπει η Ε.Ε. να έχει αυτονομία στη λήψη των αποφάσεων. Δεν μπορεί να εξαρτάται η απόφασή της από τη συγκατάθεση ή την έγκριση ή την αποδοχή από τρίτους.

2. Πρέπει να υπάρχει ισότητα μεταξύ Ε.Ε. και ΝΑΤΟ. Αυτό σημαίνει ότι και το ΝΑΤΟ και τα μέλη του ΝΑΤΟ πρέπει να έχουν το λόγο, εφ' όσον χρησιμοποιούνται τα μέσα του ΝΑΤΟ για όποια δράση αποφασίζεται από την Ε.Ε. και ζητείται η συμπαράσταση του ΝΑΤΟ.
3. Δεν πρέπει να υπάρχει διάκριση έναντι οποιουδήποτε εταίρου ή υποψηφίου. Δηλαδή, θα πρέπει να υπάρχει ίση μεταχείριση όλων και δεν μπορεί για κάποιον να ισχύει ένα ιδιαίτερο καθεστώς. Το καθεστώς πρέπει να είναι κοινό, το ίδιο για όλους.
4. Εάν υπάρχουν εγγυήσεις, αυτές να δίνονται με αμοιβαιότητα και να αφορούν όλους.

Αφού ανέπτυξα αυτές τις θέσεις μου –όπως ανέφερα ότι και ο πολιτικός διευθυντής του υπουργείου Εξωτερικών, ο πρέσβης κ. Σκοπελίτης, θα έχει μια πρώτη συνάντηση για το θέμα με τον Ισπανό ομόλογό του, στις 22 Μαρτίου στη Μαδρίτη- πήραν το λόγο διάφοροι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων.

Συγκεκριμένα, ο Πρόεδρος της Γαλλικής Δημοκρατίας Ζακ Σιράκ, ο Πρωθυπουργός της Μ. Βρετανίας Τόνι Μπλερ, ο προεδρεύων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Πρωθυπουργός της Ισπανίας Χοσέ Μαράι Αθνάρα, ο Πρωθυπουργός του Βελγίου Γκυ Φερχόφστατ, ο Πρωθυπουργός της Πορτογαλίας Αντόνιο Γκουτέρες, ο υπουργός Εξωτερικών της Φινλανδίας και άλλοι.

Επακολούθησε μια συζήτηση, στην οποία υποστηρίχθηκε από ορισμένους που ανέφερα, ότι θα έπρεπε να ληφθεί ταχύτατα μια απόφαση, διότι πρέπει να αποφασίσει η Ε.Ε. για την καθοδήγηση της επιχείρησης «amber fox» στην ΠΓΔΜ και αυτό απαιτεί τη χρησιμοποίηση μέσων του ΝΑΤΟ. Αρα, πρέπει να διευκρινιστεί το καθεστώς.

Η απάντησή μου σε αυτό ήταν ότι δεν χρειάζεται μια γενική ρύθμιση γι' αυτό το ειδικό θέμα. Αλλά, μπορεί να τεθεί σε εφαρμογή μια ad hoc ρύθμιση και να έχουμε όλο τον απαραίτητο καιρό, έως ότου ρυθμίσουμε γενικά το θέμα. Επανέλαβα τη διάθεσή μου να συζητηθεί το θέμα με τη διαδικασία που πρότεινα.

Κατά τη διάρκεια αυτής της συζήτησης, ορισμένοι ηγέτες, από όσους ανέφερα, για παράδειγμα, ο κ. Σιράκ, ενώ τόνισε την ανάγκη να βρεθεί αμέσως λύση, από την άλλη μεριά εξέφρασε την απορία του, διότι με τον τρόπο με τον οποίο έχει συνταχθεί το υπό συζήτηση κείμενο, δίνεται σε μια τρίτη χώρα η δυνατότητα να παρεμβαίνει στα πράγματα της Ε.Ε. και αυτό δεν είναι κατανοητό.

Ο κ. Γκουτέρες υπερασπίστηκε την άποψη ότι η λύση δεν είναι ανάγκη να είναι γενική αυτή τη στιγμή, αλλά μπορεί να είναι ειδική για αυτή την περίπτωση του «amber fox». Όπως και ο υπουργός Εξωτερικών της Φινλανδίας ήταν της άποψης ότι πράγματι η διαδικασία αυτή, όπως έχει

συμφωνηθεί στο κείμενο, παρουσιάζει κάποια προβλήματα, τα οποία ίσως θα έπρεπε να εξεταστούν.

Μετά από αυτή τη συζήτηση, ο κ. Αθνάρ έκανε την ακόλουθη πρόταση, την οποία δέχθηκα: Το θέμα αυτό να εξεταστεί από τον προεδρεύοντα του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων υπουργό Εξωτερικών της Ισπανίας, τον Υπατο Εκπρόσωπο της Ε.Ε. για την ΚΕΠΑΑ Ξαβιέ Σολάνα και από την ελληνική πλευρά από αντίστοιχο εκπρόσωπο, ο οποίος θα είναι ο υπουργός Εξωτερικών Γιώργος Παπανδρέου, που θα συζητήσει το θέμα.

Εμείς έχουμε την άποψη ότι αυτή η συνάντηση των πολιτικών διευθυντών, διότι δεν υπεισήλθαμε σε αυτή τη λεπτομέρεια, θα εξυπηρετήσει κατά πολύ αυτή τη συνάντηση ανωτάτου επιπέδου, διότι θα διευκρινίσει το τοπίο.

Ετσι, λοιπόν, θα συνεχιστεί η συζήτηση επί του θέματος που σας ανέπτυξα, το θέμα του λεγόμενου Ευρωπαϊκού Στρατού.

Ο κ. Γιώργος Παπανδρέου θα σας αναπτύξει το θέμα του Μεσανατολικού.

Γ. ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ: Όπως γνωρίζετε, η κατάσταση στη Μέση Ανατολή είναι άκρως ανησυχητική. **Η Ε.Ε. έχει τη βούληση να διαδραματίσει σημαντικό ρόλο**, διεκδικεί, αν θέλετε, να παίξει ρόλο **στη Μέση Ανατολή. Έχει ζωτικά συμφέροντα για την ειρηνευτική διαδικασία.**

Η Ελλάδα, όπως έχουμε ήδη αναφέρει στο Συμβούλιο Γενικών Υποθέσεων, **έχει καταθέσει μία πρόταση, που είναι μια συνολική συλλογή των διαφόρων προτάσεων, μέσα σε ένα πλαίσιο το οποίο θεωρούμε ότι μπορεί να είναι χρήσιμο για τη στρατηγική της Ε.Ε.** Εμείς τονίσαμε μια σειρά ζητημάτων, όπως είναι η ανάγκη να υπάρχει η στήριξη μιας συνεχούς προσπάθειας να σταματήσει η αιματοχυσία, να υπάρξει άμεση εκεχειρία. Επίσης τονίσαμε ότι είναι αναγκαία και πρέπει να διασφαλισθεί η ειρηνευτική διαδικασία, η πολιτική διαδικασία για να επιτευχθεί η παύση των εκθροπραξιών και να επιτευχθεί η τελική διευθέτηση των διαφορών.

Άρα λοιπόν, πέρα από την προσπάθεια εμπέδωσης της ασφάλειας που γίνεται με τις ενέργειες του Τένετ και του Μίτσελ και τώρα του Ζινιν, αλλά και του κ.Σολάνα, **χρειάζεται να ξεκινήσουν άμεσα οι ειρηνευτικές συνομιλίες για την πολιτική λύση του προβλήματος. Η πολιτική λύση θα πρέπει να επιτρέψει, από τη μια μεριά την ύπαρξη όχι μόνο της Παλαιστινιακής Αρχής, αλλά και του Παλαιστινιακού Κράτους και από την άλλη την ασφάλεια του Ισραήλ.**

Σε αυτό το πλαίσιο στηρίξαμε και την πρόταση του Σαουδάραβα πρίγκιπα Αμπντουλά, που μιλάει για την ομαλοποίηση των σχέσεων των αραβικών κρατών με το Ισραήλ, εφόσον βεβαίως υπάρξει η απόσυρση

των στρατευμάτων από τα κατεχόμενα εδάφη και βεβαίως την ύπαρξη ενός τελικού σχεδίου λύσης για το παλαιστινιακό πρόβλημα.

Στηρίξαμε και εμείς στις αποψινές αποφάσεις, την προώθηση παρατηρητών από τρίτο μέρος, την Ευρωπαϊκή Ένωση οπωσδήποτε, εφόσον γίνει αποδεκτό, για να μπορέσουμε και εμείς να παρατηρούμε και να συμβάλουμε στην παρακολούθηση των συμφωνηθέντων, ιδιαίτερα στο πλαίσιο των προτάσεων του Μίτσελ και του Τένετ.

Τέλος, **τονίσαμε την ανάγκη να υπάρξει ελευθερία κινήσεων του Προέδρου Αραφάτ**, θεωρώντας ότι η πρόσφατη απόφαση του Σαρόν να μην ήταν προς τη σωστή κατεύθυνση επειδή έβαζε το θέμα των επτά ημερών εκχειρίας για να υπάρξει συζήτηση για την πολιτική, την ειρηνευτική διαδικασία, όμως ταυτόχρονα μιλούσε για την απελευθέρωση του Αραφάτ εντός ενός συγκεκριμένου χώρου. Εμείς τονίσαμε ότι πρέπει να υπάρξει πλήρης απελευθέρωση του Αραφάτ και βεβαίως να έχει το δικαίωμα να πάει στη συνάντηση Κορυφής στη Βυρητό όπου θα συγκληθεί ο Αραβικός Σύνδεσμος και όπου θα συζητηθεί και η πρόταση του Σαουδάραβα πρίγκιπα.

Οι προτάσεις αυτές σε μεγάλο βαθμό έχουν συμπεριληφθεί σε μια απόφαση την οποία αύριο θα υιοθετήσουμε και πιστεύουμε ότι από εκεί και πέρα ο κ. Σολάνα θα πρέπει να χρησιμοποιήσει τις αποφάσεις αυτές για να κινηθούμε, σε συντονισμό με τον ΟΗΕ που πρόσφατα πήρε μια πολύ σημαντική απόφαση στο Συμβούλιο Ασφαλείας για την ύπαρξη του Παλαιστινιακού Κράτους και βεβαίως την παύση των εκθροπραξιών. Να κινηθεί λοιπόν ο κ. Σολάνα με τον ΟΗΕ, με τις ΗΠΑ, με τη Ρωσία, με τον Αραβικό Σύνδεσμο στην προσπάθεια προώθησης αυτών των προτεραιοτήτων που θέσαμε εδώ στη Βαρκελώνη απόψε.

ΧΡ. ΠΟΥΛΙΔΟΥ (ΕΠΕΝΔΥΤΗΣ): Κύριε Πρόεδρε, επί της ουσίας υπήρξε αντίλογος στα τέσσερα σημεία που αναφέρατε στην επιχειρηματολογία, τέλος πάντων, των εταιρών;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Ο αντίλογος ήταν ότι αυτό το θέμα που είναι ήσσονος σημασίας, μπορεί να ρυθμιστεί αμέσως και ότι δεν πρέπει να χάνουμε τόσο καιρό για αυτό το θέμα.

ΧΡ. ΠΟΥΛΙΔΟΥ: Για το έγγραφο;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Γενικά για την αποδοχή αυτού του εγγράφου και για την επιχείρηση «amber fox». Δεν πρέπει να χάνουμε καιρό, γιατί πρέπει να ληφθεί η απόφαση για το «amber fox».

Μ. ΖΑΧΑΡΕΑ (ΜΕΓΑ): Κύριε Πρόεδρε, ήθελα να ρωτήσω εάν υπάρχει κάποια καταληκτική ημερομηνία, «dead line», όπου ο κ. Παπανδρέου, ο Ισπανός ομολογός του και ο κ. Σολάνα...

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Οχι, καμία καταληκτική ημερομηνία. Δεν υπάρχει καν ημερομηνία πότε θα συναντηθούν. Θα μας ειδοποιήσει ο υπουργός Εξωτερικών της Ισπανίας.

Μ. ΖΑΧΑΡΕΑ: Και επίσης, κάτι που θέλω να διευκρινίσω: Οι συζητήσεις για αυτό το θέμα ξεκινούν από μηδενική βάση; Δηλαδή, το προηγούμενο κείμενο το ξεχνάμε τελείως και ξεκινούν νέες διαβουλεύσεις ή με βάση αυτό θα κινηθούν;

ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΣ: Εμείς έχουμε πει το εξής: Το κείμενο αυτό περιέχει ορισμένα σημεία, τα οποία σε καμία περίπτωση δεν γίνονται αποδεκτά από εμάς. Από εκεί και πέρα, μπορούμε να φτιάξουμε άλλο κείμενο, μπορεί να φύγουν και αυτά και να μπουν άλλα.

Σας ευχαριστώ.